

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту
ННЦГО
кафедра іноземних мов

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
освітнього рівня «магістр» на тему
«Стилістичні засоби створення комічного в романі Террі Пратчетта
«*Guards! Guards!*» та особливості їх перекладу українською мовою»

Виконала: студентка групи 121-ППТГ-Д24
спеціальності 035 Філологія освітньої
програми «Професійний переклад в
транспортній галузі»

Нікіфорова Дарина Юріївна

Керівник: к.ф.н., доцент Донець С.М.

Рецензент: к.пед.н., доцент кафедри
іноземної філології та перекладу

ХНУМГ ім. О.М. Бекетова Крохмаль А. М.

Український державний університет залізничного транспорту

ННЦГО

Кафедра іноземних мов

Другий (магістерський) освітній рівень

Спеціальність 035 Філологія

Освітня програма: Професійний переклад у транспортній галузі

Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол № 10 від 22.05.2025 р.

Завідувач кафедри

Нешко С.І.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА

Нікіфорової Дарини Юріївни

Тема роботи: *«Стилістичні засоби створення комічного в романі Террі Пратчертта Guards! Guards! та особливості їх перекладу українською мовою»*

Керівник роботи: *Донець С.М., к.ф.н., доцент*

Строк подання студентом роботи: *12 січня 2026 року*

Дата видачі завдання: 22 травня 2025 року

АНОТАЦІЯ

Нікіфорова Д. Ю. Стилiстичнi засоби створення комiчного в романi Террі Пратчетта «*Guards! Guards!*» та особливостi їх перекладу українською мовою. Кваліфікаційна робота освітнього рівня «магістр». На правах рукопису. Спеціальність – 035 Філологія, спеціалізація – 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Харків, 2025.

Кваліфікаційна робота розглядає багаторівневу структуру комічного в романі Террі Пратчетта «*Guards! Guards!*», аналізує мовні засоби комічного та демонструє, як функціональні перекладацькі стратегії й культурна адаптація забезпечують відтворення комічного ефекту в українському перекладі, зокрема під час передачі власних імен персонажів.

Ключові слова: комічне, стилістичні прийоми, гумор, іронія, сатира, перекладацькі стратегії, компенсація, власні імена, типи втрат, Террі Пратчетт, Дискосвіт

ABSTRACT

Nikiforova D. Yu. Stylistic devices of creating comedy in Terry Pratchett's novel «*Guards! Guards!*» and the peculiarities of their translation into Ukrainian. Qualification work of the educational level "Master". As a manuscript. Speciality – 035 Philology, Specialization – 035.041 Germanic languages and literature (translation included), first language – English. Kharkiv, 2025.

The thesis examines the multi-level structure of comical in Terry Pratchett's novel «*Guards! Guards!*», analyses linguistic means of comedy, and demonstrates how functional translation strategies and cultural adaptation ensure the reproduction of comical effect in the Ukrainian translation, particularly in the translation of characters' proper names.

Keywords: comical, stylistic devices, humour, irony, satire, translation strategies, compensation, proper names, types of translation loss, Terry Pratchett, Discworld

ЗМІСТ

ВСТУП	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ КОМІЧНОГО ТА ЙОГО ПЕРЕКЛАДУ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ	Ошибка! Закладка не определена.
1.1. Поняття комічного в лінгвостилістичному та культурному аспектах та його функції	Ошибка! Закладка не определена.
1.1.1. Поняття комічного	Ошибка! Закладка не определена.
1.1.2. Теорії та види комічного	Ошибка! Закладка не определена.
1.1.3. Функції комічного в художньому тексті	Ошибка! Закладка не определена.
1.2. Стилiстичні засоби створення комічного в художній літературі	Ошибка! Закладка не определена.
1.2.1. Лексико-стилiстичні засоби створення комічного	Ошибка! Закладка не определена.
1.2.2. Морфологічні та синтаксичні засоби створення комічного	Ошибка! Закладка не определена.
1.2.3. Власні імена як джерело комічного ефекту	Ошибка! Закладка не определена.
1.3. Проблематика перекладу комічного ефекту	Ошибка! Закладка не определена.
1.3.1. Прагматична еквівалентність і передача комічного ефекту	Ошибка! Закладка не определена.
1.3.2. Типи втрат і стратегії компенсації	Ошибка! Закладка не определена.
1.3.3. Перекладацькі стратегії передачі гумору	Ошибка! Закладка не определена.

Висновки до розділу 1	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 2. ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КАТЕГОРІЇ КОМІЧНОГО В РОМАНІ «GUARDS! GUARDS!» ТЕРРІ ПРАТЧЕТТА ТА ЇЇ ВІДТВОРЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ	
2.1. Творчість Террі Пратчетта та специфіка роману « <i>Guards! Guards!</i> »	Ошибка! Закладка не определена.
2.2. Лінгвостилістичний аналіз засобів створення комічного у романі « <i>Guards! Guards!</i> »	Ошибка! Закладка не определена.
2.3. Особливості перекладу комічного у романі « <i>Guards! Guards!</i> »	Ошибка! Закладка не определена.
2.3.1. Застосування перекладацьких стратегій у романі	Ошибка! Закладка не определена.
2.3.2. Особливості перекладу власних імен персонажів як комічного ресурсу.....	Ошибка! Закладка не определена.
Висновки до розділу 2	Ошибка! Закладка не определена.
ВИСНОВКИ.....	Ошибка! Закладка не определена.
АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	Ошибка! Закладка не определена.
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	4
ДОДАТКИ.....	Ошибка! Закладка не определена.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексеев А. Я. Порівняльна стилістика : навч. посіб. Дніпропетровськ : Нац. гірн. ун-т, 2012. 471 с.
2. Арістотель. Поетика / пер. з давньогрец. Б. Тена ; вступ. ст. і комент. Й. У. Кобова. Київ : Мистецтво, 1967. 129 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Aristotle/Poetyka_vyd_1967.pdf (дата звернення: 13.07.2025).
3. Батринчук З. Р. Поняття інтертекстуальності та підходи до його вивчення // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2016. Вип. 61. С. 15–17. URL: <http://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/5634> (дата звернення: 07.09.2025).
4. Безугла Л. Р. Апосіопеза і суміжні поняття з позицій лінгвопрагматики // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія : Філологія. 2021. № 51, т. 3. С. 8–11. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/10324> (дата звернення: 06.09.2025).
5. Блинова І. А., Зернецька А. А. Гумор як різновид комічного: критерії виокремлення, теорії реалізації і засоби вираження // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 32 : Філологічні науки. 2021. Т. 32, № 1–2. С. 35–43. DOI: 10.32838/2710-4656/2021.1-2/07.
6. Бутко О. Genre and stylistic features of Terry Pratchett's prose // Актуальні проблеми іноземної філології і лінгводидактики [Електронне видання] : зб. наук. ст. здобувачів вищої освіти ф-ту іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди / Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди ; редкол.: Т. В. Подуфалова (голов. ред.) та ін. Харків, 2022. Вип. 4. С. 52–55. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/11560> (дата звернення: 25.08.2025).

7. Валентьєва Т. Почуття комічного та його структурні компоненти // Психол.-пед. проблеми сільської школи. 2009. Вип. 30. С. 123–128.
8. Ватажко Е. Поняття «метатекстуальність» і «метаповідь» у літературознавчому дискурсі // Слово і Час. 2021. № 2. С. 100–109. DOI: 10.33608/0236-1477.2021.02.100-109.
9. Верховцова О. М., Слобоженко Р. А. Іронія як стилістичний прийом в літературі [Електронний ресурс] // Наук. статті каф. інозем. мов. Київ : Нац. авіац. ун-т, 2018. URL: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/38049> (дата звернення: 31.08.2025).
10. Войтюк С. М. Комічне та його актуалізація в «Історії Тома Джонса, знайди» Генрі Філдінга // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. 2016. Вип. 10. С. 94–98.
11. Гордієнко Н. М., Михайленко А. В. Типологія компенсації як засобу перекладацьких трансформацій // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія : Філологія. 2017. Вип. 30, ч. 2. С. 83–85.
12. Давидюк Ю. Комічне як естетичне явище: сучасні теоретичні підходи та інтерпретації // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. 2025. Вип. 34. С. 9–16. DOI: 10.31891/2415-7929-2025-34-2.
13. Дмитренко О. В., Стрільчук О. С., Рибалко М. С. Особливості застосування граматичних перекладацьких трансформацій при перекладі науково-технічного тексту нафтової галузі // Молодий вчений. 2019. № 5.1 (69.1). С. 202–204. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/5797> (дата звернення: 01.08.2025).
14. Дородних Л. А. Про два підходи до перекладу пародій // Вісн. Харків. нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна. Серія : Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. 2010. Вип. 61 (№ 896). С. 189–196. URL: <https://fl.karazin.ua/resources/fa23f24b4db21457a9274122f0fb7f80.pdf#page=189> (дата звернення: 14.07.2025).
15. Дюрягіна І. В. Основні підходи до вивчення явища комічного // Сучасні філологічні дослідження та навчання іноземної мови в контексті

- міжкультурної комунікації : матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих науковців за міжнар. участю (Житомир, 15 груд. 2017 р.) / за ред. В. В. Жуковської, В. О. Папіжук. Житомир : Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, 2017. С. 442–448. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/150250518.pdf> (дата звернення: 09.07.2025).
- 16.Згара С. В. Специфіка відтворення гумору в англо-українському перекладі (на матеріалі мюзиклу «Beetlejuice») // Актуальні проблеми міжкультурної комунікації, перекладу та порівняльних студій : зб. матеріалів засідання круглого столу / за заг. ред. Н. А. Гайдук. Маріуполь : Маріупол. держ. ун-т, 2021. С. 17–19. URL: <https://mu.edu.ua/storage/MSU/pages/conferences/2021/Актуальні%20проблеми%20міжкультурної%20комунікації,%20перекладу%20та%20порівняльних%20студій.pdf> (дата звернення: 23.07.2025).
- 17.Кагановська О. М. Відтворення комічного у художньому перекладі авторських казок // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія : Філологічна. 2014. Вип. 49. С. 314–317. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2014_49_99 (дата звернення: 10.07.2025).
- 18.Кант І. Критика здатності судження // Кант І. Твори : у 6 т. Київ : [б. в.], 1966. Т. 5. С. 353.
- 19.Карпенко Ю. О. Гумористичний принцип у літературній ономастиці // Записки з ономастики. 2003. Вип. 7. С. 36–45. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/84ea3973-d4b7-46b8-b4cb-b05f03fc5e95/content> (дата звернення: 06.08.2025).
- 20.Коваль З. В. Гумор та сатира як механізми стійкого інформаційно-психологічного впливу // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. 2020. № 1 (81). С. 45–49. DOI: 10.35432/1993-8330арра1812020201813.
- 21.Колесник Р. С. Відтворення комічного у художньому перекладі (на матеріалі перекладів творів німецькомовних авторів XX століття) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16 / Р. С. Колесник ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса

- Шевченка. Київ, 2011. 261 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kolesnyk_Ruslana/Vidtvorennia_komichnoho_u_khudozhnomu_perekladi_na_materiali_tvoriv_nimetskomovnykh_avtoriv_KhKh_h_sto.pdf (дата звернення: 22.07.2025).
22. Кононенко І. Особливості перекладу імен етноунікальних емоційних концептів // Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Переяслав, 12–13 трав. 2023 р.) / за ред. К. І. Мізіна ; Ун-т Григорія Сковороди в Переяславі. Переяслав : Ун-т Григорія Сковороди в Переяславі, 2023. С. 38–42. URL: https://www.researchgate.net/publication/370875568_Osoblivosti_perekladu_i_men_etnounikalnih_emocijnih_konceptiv (дата звернення: 07.08.2025).
23. Красуля А. В., Миклащук В. П. Лексичні та граматичні трансформації у процесі перекладу художніх творів з англійської мови українською (на матеріалі трилогії Сюзанни Коллінз «Голодні ігри») // Нова філологія : зб. наук. пр. Запоріжжя : Вид. дім «Гельветика», 2020. № 80, т. 1. С. 299–305. DOI: 10.26661/2414-1135-2020-80-1-44.
24. Крупицька В. С. Функції іронії та сарказму в політичному дискурсі // Сучасні напрямки лінгвістичних досліджень міжкультурної комунікації та навчання іноземної мови в умовах соціокультурної освіти : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих науковців / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. Житомир, 2013. С. 246–252.
25. Кузнецова Г. В. Алюзія як лінгвістичне явище // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія : Філологія. 2014. Вип. 9. С. 89–91. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2014_9_24 (дата звернення: 30.08.2025).
26. Кузнецова О. Роль комунікативної функції у діалогічній організації комічного ідіодискурсу Д. Баррі // Комунікація у сучасному соціумі : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 8 черв. 2018 р.). Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2018. URL:

- <http://conferences.lnu.edu.ua/index.php/communicatios/communication-2018/paper/view/70> (дата звернення: 12.07.2025).
27. Кузьмич О. Неологізми як засіб комічного // Типологія та функції мовних одиниць : наук. журн. / редкол. : Н. М. Костусяк (гол. ред.) та ін. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2015. № 1 (3). С. 98–105. URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/7036> (дата звернення: 13.07.2025).
28. Кузьмич О. Я. Мовні засоби творення комічного в українській прозі кінця ХХ століття – початку ХХІ століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / О. Я. Кузьмич ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2015. 217 с. URL: https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/Kuzmych-O.-YA_dysertatsiya.pdf (дата звернення: 17.07.2025).
29. Кумпан С. М. Відтворення комічного потенціалу тексту в художньому перекладі (на прикладі новелістики Івліна Во) // Вісн. Дніпропетров. ун-ту ім. Альфреда Нобеля. Серія : Філологічні науки. 2016. № 2. С. 270–275. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/vduepf_2016_2_42.pdf (дата звернення: 03.07.2025).
30. Линтвар О. М. Вираження елементів комічного в художньому тексті // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. 2013. № 14 (273), ч. 3. С. 69–73.
31. Личик В. В., Сидорук Г. І. Переклад жартів. Компенсація як перекладацький прийом // Світові тенденції сучасних наукових досліджень : зб. наук. матеріалів XXXV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Вінниця, 28 жовт. 2019 р.). Вінниця, 2019. Ч. 11. С. 19–23. URL: <https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2019/11/11частина.pdf> (дата звернення: 23.07.2025).
32. Лук А. Н. Про почуття гумору та дотепність. М. : Мистецтво, 1968. 174 с.
33. Марченкова І. Ю., Маєрдон Ю. С. Іронія як культурна проблема перекладу. Особливості відтворення іронії на прикладі оповідання Курта Тухольського «Берлін! Берлін!» // Молодий вчений. 2015. № 2 (6). С. 170–173. URL:

- http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_2%286%29_45 (дата звернення: 29.07.2025).
- 34.Медведєва С. О. The role of paraprofessionals in the English language. Вінниця : Вінниц. нац. техн. ун-т, 2021.
- 35.Михайленко О. А. Поняття «перекладацькі стратегії» як складова стратегічної компетенції // Наук. зап. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія : Педагогічні та історичні науки. 2014. Вип. 121. С. 148–154. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzped_2014_121_23 (дата звернення: 31.07.2025).
- 36.Мороховський А. Н., Воробйова О. П., Лихошерст Н. І., Тимошенко З. В. Стилїстика англійської мови : навч. посіб. Київ : Вища школа, 1984. 368 с.
- 37.Павлик В. Інтертекстуальність публіцистичного тексту: стилїстика та переклад // Фїлологічні студії та перекладознавчий дискурс : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 14 берез. 2024 р.) / Ун-т Короля Данила. Івано-Франківськ, 2024. С. 192–194. URL: <https://ukd.edu.ua/sites/default/files/2024-04/Збїрник.%20Фїлологія.pdf> (дата звернення: 15.07.2025).
- 38.Пилипчук Т. В. Функції антропонімів у англomовних комедійних шоу // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія : Фїлологічна. 2017. Вип. 66. С. 71–74. DOI: 10.25264/2519-2558-2017-66-71-74.
- 39.Підгрушна О. Г. Стратегії відтворення гумору в українських перекладах повісті Джерома К. Джерома «Троє у човні, як не рахувати собаки» // Мовні і концептуальні картини світу. 2015. Вип. 2. С. 57–69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mikks_2015_2_9 (дата звернення: 10.09.2025).
- 40.Прокопович Л. В. Літературна пародія як форма творчої дискусії // Праці Одеського політехнічного університету. 2015. Вип. 2. С. 189–194. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Popu_2015_2_32 (дата звернення: 14.07.2025).
- 41.Просїна К. М. Форми та засоби вираження комічного у художньому творі // Сучасні світові тенденції розвитку науки та інформаційних технологій : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 24–25 трав. 2019 р.) / Нац. акад. наук України, Наук.-навч. центр приклад. інформатики, Ін-т інновац.

- освіти. Одеса : Ін-т інновац. освіти, 2019. С. 82–84. URL: <https://novaosvita.com/wp-content/uploads/2019/05/ModTrSc-Odesa-May2019.pdf#page=82> (дата звернення: 14.07.2025).
42. Родний О. В. Філософська таксономія класичних західних теорій сміху // *Epistemological studies in philosophy, social and political sciences*. 2023. Т. 6, № 2. С. 73–80. DOI: 10.15421/342327.
43. Самохіна В. О. Сучасний англомовний жарт : монографія. 2-ге вид., переробл. та доповн. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. 475 с.
44. Самохіна В. О. Жарт у сучасному комунікативному просторі Великої Британії та США : монографія. 2-ге вид., переробл. та доповн. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. 360 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/46594090.pdf> (дата звернення: 03.07.2025).
45. Самохіна В. О., Тарасова С. О. Пародія як «епіцентр» карнавалізації // *Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія : Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*. 2022. Вип. 95. С. 52–59. URL: <https://periodicals.karazin.ua/foreignphilology/article/view/20811/19558> (дата звернення: 14.07.2025).
46. Стоянова Т. В., Черненко К. Особливості перекладу англійського гумору українською // *Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського : Лінгвістичні науки : зб. наук. пр.* Одеса : Астропринт, 2020. № 31. С. 401–418. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/10579> (дата звернення: 03.07.2025).
47. Татарчук А. Д. Переклад комічного // *Studia Philologica : зб. студент. наук. пр. / редкол. : О. В. Деменчук (голов. ред.) та ін.* Рівне : Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, 2018. Вип. 2. С. 288–292. URL: https://rshu.edu.ua/images/nauka/kaf_rom_germ_zbir_03.pdf#page=289 (дата звернення: 20.07.2025).
48. Трофімова-Герман А. І., Бунтурі Ю. В., Ніконоров С. І. Критерії аналізу еквівалентності перекладів художніх прозових німецькомовних творів

- англійською мовою // Академічні візії. 2024. Вип. 29. С. 1–9. DOI: 10.5281/zenodo.10800850.
49. Уманець О., Шепель Ю. О. Семантичні особливості антитези та її відтворення у складі афоризмів в аспекті англо-українського перекладу // Функційно-семантичні та когнітивно-прагматичні питання мови й міжкультурної комунікації : зб. наук. пр. Дніпро : Дніпр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, 2017. № 10. С. 508–522.
50. Ущатовська І. В., Черниш Є. С. Різновиди комічного та особливості їхнього мовного вираження в англomовних творах (на матеріалі творчості Т. Пратчетта) // Вчені зап. Таврій. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика. 2024. Т. 35, № 4, ч. 2. С. 52–57. DOI: 10.32782/2710-4656/2024.4.2/09.
51. Хортюк Д. Особливості перекладу категорії комічного українською мовою // Актуальні питання гуманітарних наук. 2020. Вип. 28, т. 4. С. 52–57. DOI: 10.24919/2308-4863.4/28.208799.
52. Черник М. В., Лисенко Д. Ю. Особливості вираження гумору в перекладах фентезійних романів Террі Пратчетта // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. 2023. Вип. 1. С. 130–136. URL: <https://www.tsj.journal.kspu.edu/index.php/tsj/article/view/653/625> (дата звернення: 03.07.2025).
53. Швачко С. А., Анохіна Т. О. Глибинна структура поверхневих лакун у синтаксичному дискурсі // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка. 2007. Вип. 32. С. 114–116. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/2851/1/Shvachko.pdf> (дата звернення: 13.07.2025).
54. Шкіль К. Гіпербола як засіб репрезентації індивідуально-авторського стилю (на матеріалі поезії А. Фета) // Проблеми гуманітарних наук : зб. наук. пр. Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. І. Франка. Серія : Філологія. 2021. Вип. 48. С. 190–206. DOI: 10.24919/2522-4565.2021.48.25.

- 55.Юрчишин В. М. Засоби реалізації структурних елементів сатири за методологією П. Сімпсона (на матеріалі британського медіадискурсу) // Вчені зап. Таврій. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32 (71), № 1, ч. 2. С. 233–239. DOI: 10.32838/2710-4656/2021.1-2/41.
- 56.Янковська Ю. О. Особливості та функції комічного // Студент як суб'єкт процесу модернізації вищої освіти XXI століття: візії, цінності, пріоритетні завдання : матеріали IV Всеукр. студент. наук.-практ. конф. (Київ, 19 квіт. 2018 р.) / Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського». Київ, 2018. С. 186–188. URL: https://ktpbam.kpi.ua/sites/default/files/Tezy_2018.pdf#page=186 (дата звернення: 16.07.2025).
- 57.Ярема О. Б. Алюзія в текстах британської художньої літератури: лінгвостатистичний аспект (на матеріалі творів модерністів) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 – германські мови / О. Б. Ярема ; Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя, 2016. 355 с. URL: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/02_2016/Yarema_dis.pdf (дата звернення: 14.07.2025).
- 58.Яременко Н. В. Оксюморон як провідний засіб творення художнього світу поезії Франсуа Війона // Літератури світу: поетика, ментальність і духовність. 2017. Вип. 8. С. 106–114. DOI: 10.31812/world_lit.v8i0.1111.
- 59.Abdulabbas I. A. A pragmatic study of humor in English jokes and riddles // PalArch's Journal of Archaeology of Egypt / Egyptology. 2020. Vol. 18, No. 1. P. 5221–5230. URL: <https://archives.palarch.nl/index.php/jae/article/download/10319/9474/20277> (дата звернення: 20.07.2025).
- 60.Ambrosiani P. A Russian tail?: on the translation of puns in Lewis Carroll's Alice's Adventures in Wonderland // Humour in language: textual and linguistic aspects / ed. by A. Bengtsson, V. Hancock. Stockholm : Acta Universitatis Stockholmiensis, 2010. P. 30–63. (Stockholm studies in modern philology).

61. Barthes R. Image, Music, Text / R. Barthes ; selected and transl. by S. Heath. London : Fontana Press, 1977. 217 p.
62. Bergson H. An essay on the meaning of the comic // Laughter. Project Gutenberg, 2009. URL: <https://www.gutenberg.org/ebooks/4352> (дата звернення: 02.09.2025).
63. Dadlez E. M. Truly funny: humor, irony, and satire as moral criticism // The Journal of Aesthetic Education. 2011. Vol. 45, No. 1. P. 1–17.
64. Dawson P. From digressions to intrusions: authorial commentary in the novel // Studies in the Novel. 2016. Vol. 48, No. 2. P. 145–167.
65. Delabastita D. Focus on the pun: wordplay as a special problem in translation studies // Target. International Journal of Translation Studies. 1994. Vol. 6, No. 2. P. 223–243. DOI: 10.1075/target.6.2.07del.
66. Delabastita D. Wordplay and translation // The Translator. Studies in Intercultural Communication. 1996. Vol. 2, No. 2. P. 127–353.
67. Duvezin-Caubet C. Elephants and light fantasy: humour in Terry Pratchett's Discworld series [Електронний ресурс] // Études britanniques contemporaines. 2016. № 51. DOI: 10.4000/ebs.3462. URL: <http://journals.openedition.org/ebs/3462> (дата звернення: 16.08.2025).
68. Dziemidok B. The comical: a philosophical analysis / B. Dziemidok ; transl. by M. Janiak. Dordrecht : Kluwer Academic Publishers, 1993. 256 p.
69. Gasque T. J. The study of names as humor in the thirty-nine years of the journal Names // Names. 1991. Vol. 39, No. 3. P. 217–224. DOI: 10.1179/nam.1991.39.3.217.
70. Gibka M. K. The functions of characters' proper names in Guards! Guards! by Terry Pratchett // Onomastica Uralica. Debrecen ; Helsinki : Debrecen University Press, 2018. P. 203–214. URL: https://www.academia.edu/38221471/The_Functions_of_Characters_Proper_Names_in_Guards_Guards_by_Terry_Pratchett (дата звернення: 03.07.2025).

71. Gulyás A. Lexical creativity and humor in translation: on Rabelais' linguistic genius and the difficulties in translating his works // Humor, creativity and lexical creation. 2021. DOI: 10.4000/lexis.5143.
72. Ibraheem S. D., Abbas N. F. A pragmatic study of humor // Advances in Language and Literary Studies. 2016. Vol. 7, No. 1. P. 80–87. DOI: 10.7575/aiac.all.s.v.7n.1p.80.
73. Koestler A. The act of creation. London : Penguin Books, 1989. 631 p.
74. Kolev M. Strategy and procedures for translating proper nouns and neologisms in Terry Pratchett's fantasy novel Small Gods into Afrikaans : MA dissertation. Pretoria : University of Pretoria, 2016. URL: <http://hdl.handle.net/2263/58579> (дата звернення: 07.08.2025).
75. Lakoff G., Johnson M. Metaphors we live by. Chicago : University of Chicago Press, 1980. 242 p. URL: https://ceulearning.ceu.edu/pluginfile.php/100337/mod_forum/attachment/9319/Metaphors%20We%20Live%20By.pdf (дата звернення: 03.07.2025).
76. Martin R. A. The psychology of humor: an integrative approach. Burlington ; San Diego ; London : Elsevier Academic Press, 2007. 446 p.
77. Morreall J. Taking laughter seriously. Albany : State University of New York Press, 1983. 152 p.
78. Norrick N. R. Conversational joking: humor in everyday talk. Bloomington : Indiana University Press, 1993. 175 p.
79. Philippe M. Incongruous names: the humorous coinage and use of proper names // Lexis. 2021. No. 17. DOI: 10.4000/lexis.5204.
80. Raskin V. Semantic mechanisms of humor. Dordrecht : D. Reidel Publishing Company, 1985. 327 p. (Synthese Language Library ; vol. 24).
81. Rzyman A. The intertextuality of Terry Pratchett's Discworld as a major challenge for the translator. Newcastle upon Tyne : Cambridge Scholars Publishing, 2017. 197 p.

- 82.Sun S. Strategies of translation // The encyclopedia of applied linguistics / ed. by C. A. Chapelle. Hoboken : Wiley-Blackwell, 2012. DOI: 10.1002/9781405198431.wbeal1117.
- 83.Venuti L. The translation studies reader / ed. by L. Venuti ; advisory ed. M. Baker. London ; New York : Routledge, 2000. 524 p.